

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,

faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2022-03- Nr.

Kopija

Lietuvos Respublikos Ministrėi Pirmininkei Ingridai
Šimonytei

Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų
komiteto pirmininkui Mykolui Majauskui

Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto
pirmininkui Kaziui Starkevičiui

DĖL PAPILDOMO VALSTYBĖS FINANSAVIMO POREIKIO

Geopolitinė situacija su Baltarusija Respublika, sąlygojusi kalio trąšų vežimo viešosios geležinkelių infrastruktūros tinkle nutraukimą ir atsakomųjų Baltarusijos Respublikos sankcijų taikymą AB „LTG Cargo“, taip pat dėl Rusijos Federacijos karo prieš Ukrainos Respubliką dar labiau mažėsiančios prekių traukinių, vykstančių į/iš trečiųjų šalių, įskaitant krovinių vežimą tranzitu geležinkelių transportu į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir iš jos, apimtys turės neigiamos įtakos viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo (toliau – Valdytojo) veiklą vykdančios AB „LTG Infra“ pajamoms, kurios gaunamos už naudojimąsi viešąja geležinkelių infrastruktūra (toliau – pajamos).

Įvertinus tai, kad **pajamos už naudojimąsi viešąja geležinkelių infrastruktūra krovinių vežimui į/iš trečiųjų šalių, įskaitant krovinių vežimą tranzitu geležinkelių transportu į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir iš jos, sudaro apie 70 proc. visų AB „LTG Infra“ pajamų**, kreipiamės prašydami nedelsiant priimti reikalingus sprendimus (1) dėl papildomo valstybės finansavimo Valdytojo veiklos tęstinumui užtikrinti, t. y. Valdytojo veiklos pajamų ir sąnaudų subalansavimui¹, (2) projektams, susijusiems su nacionalinio saugumo interesų užtikrinimu (susijusios infrastruktūros, reikalingos rentgeno patikros įrangai Kenos, Kybartų ir Stasylių geležinkelio stotyse įrengti, statyba), taip pat (3) papildomo valstybės finansavimo Valdytojo įgyvendinamiems viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros projektams įgyvendinti.

Informuojame, kad Valdytojas, siekdamas sušvelninti geopolitinės situacijos įtaką, ėmėsi šių priemonių Valdytojo veiklos vykdymo sąnaudoms sumažinti:

- didina Valdytojo veiklos efektyvumą skaitmenizuodamas ir automatizuodamas procesus (skaitmenizuojant geležinkelių infrastruktūros diagnostikos funkciją ir diagnostiką

¹ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/34/ES, kuria sukurama bendra Europos geležinkelių erdvė, 8 straipsnio 4 dalis įpareigoja valstybes nares užtikrinti, kad per ne ilgesnį kaip 5 metų laikotarpį būtų išlaikytas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pajamų ir sąnaudų, patirtų vykdant viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijas, balansas.

atliekant specialiu geležinkelių riedmeniu planuojamas Valdytojo veiklos vykdymo sąnaudų mažėjimas apie 104 tūkst. Eur per metus);

- atsisako nebereikalingo turto (AB „LTG Infra“ iš viso numato parduoti 80 vnt. technikos, kurios nusidėvėjimo kaštai 3 mln. Eur, o šios technikos pardavimo pajamos apie 1,5 mln. Eur), atsisakoma nenaudojamų gamybinių, sandėliavimo ir administracinių pastatų (turto nusidėvėjimo sąnaudos mažinamos apie 5 mln. Eur per metus);

- didina paslaugų iš rinkos įsigijimą (kelio statinių priežiūros paslaugų įsigijimas rinkoje leis sumažinti Valdytojo veiklos sąnaudas apie 100 tūkst. Eur per metus, geležinkelio kelių rekonstrukcijos ir atnaujinimo darbų įsigijimas rinkoje leis sumažinti Valdytojo veiklos sąnaudas apie 300 tūkst. Eur per metus.

- vykdo prevencines geležinkelių infrastruktūros techninės priežiūros priemones, siekdamas kuo ilgiau išlaikyti tinkamą geležinkelių infrastruktūros būklę (bus sutaupyta apie 400 tūkst. Eur per metus); susidėvėjusios iešminės dalys atiduodamos gamintojui restauruoti ir pakartotinai panaudojamos (sutaupoma apie 120 tūkst. Eur per metus).

- peržiūrėjo ir sumažino investicijas (~ 43proc.), sumažino einamųjų geležinkelio kelių remontų apimtį (~ 40-60 proc.).

- vertinant jau sumažėjusius ir galimai dar mažėsiančius krovinių vežimus bei pajamas dėl geopolitinės situacijos, taip pat siekiant didinti infrastruktūros valdytojo veiklos efektyvumą per 2022 metus ketinama sumažinti per 260 darbuotojų (apie 10 proc. visų „LTG Infra“ darbuotojų).

(1) Dėl papildomo valstybės finansavimo, reikalingo AB „LTG Infra“ kaip Valdytojo veiklos pajamoms ir sąnaudoms, subalansuoti

Remiantis preliminariais AB „LTG Infra“ skaičiavimais, net ir įgyvendinus šiame rašte paminėtas priemones Valdytojo veiklos vykdymo sąnaudoms sumažinti, dėl kalio trąšų vežimo nutraukimo ir atsakomųjų Baltarusijos Respublikos sankcijų taikymo 2022 m. reikėtų skirti apie 45 mln. Eur, 2023 m. – apie 32 mln. Eur, 2024 m. – apie 22 mln. Eur, 2025 m. – apie 12 mln. Eur Valdytojo veiklos pajamoms ir Valdytojo veiklos vykdymo sąnaudoms subalansuoti.

Užsitęsus Rusijos Federacijos karui prieš Ukrainos Respubliką, nutrūkus krovinių srautui į Ukrainą, taip pat krentant pervežimų srautui ne tik dėl priimtų sankcijų Rusijos, Baltarusijos verslo įmonėms ar asmenims, bet ir dėl verslo priimamų sprendimų nutraukti verslo santykius su šiose šalyse veikiančiomis įmonėmis ir/ar nevežti dalies krovinių dėl per didelės rizikos negauti atsiskaitymų iš šių šalių, 2022 m. Valdytojo veiklos pajamoms ir Valdytojo veiklos vykdymo sąnaudoms subalansuoti dar papildomai gali reikėti apie 58 mln. Eur (į šią sumą įskaičiuotos ir prognozuojamos negautos lėšos nutrūkus krovinių vežimo į/iš trečiųjų šalių, įskaitant ir ženklų krovinių vežimo poreikio sumažėjimą tranzitu geležinkelių transportu į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį).

Akcentuojame, kad neskyrus papildomo valstybės finansavimo Valdytojo veiklos pajamoms ir sąnaudoms subalansuoti, turėtų būti priimami sprendimai dėl Valdytojo veiklos vykdymo išlaidų mažinimo 70 proc., sąlygosiančio viešosios geležinkelių infrastruktūros tinklo techninių parametrų kritinį blogėjimą, geležinkelių transporto eismo organizavimo trikdžius ir reikšmingą Valdytojo funkcijas vykdančių darbuotojų skaičiaus mažinimą:

- bus būtina mažinti didžiausius leistinus traukinių greičius geležinkelio linijose (vietomis iki 25 km/h), atitinkamai geležinkelio įmonės (vežėjai) patirs papildomas sąnaudas, blogės keleivių ir krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugų kokybė;

- dėl neprognozuojamų geležinkelių infrastruktūros gedimų ir sutrikimų ženkliai padidės laikinų greičio apribojimų, bus trikdomas sklandus traukinių eismas ar net ilgesniam laikui traukinių eismas turės būti nutraukiamas;

- didės geležinkelių transporto eismo įvykių rizika (neskiriant pakankamo finansavimo kasmet atsiras po 2-3 kritinės būklės statinius, kurie darys įtaką visam geležinkelio tinklo funkcionalumui ir pralaidumui);

- didės viešosios geležinkelių infrastruktūros techninės priežiūros sąnaudos (geležinkelio kelio su uždelstu remontu kilometrui prižiūrėti vidutiniškai per metus patiriama 15,4 tūkst. Eur daugiau sąnaudų nei naujam ar kapitališkai suremontuotam geležinkelio keliui).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, prašome 2022 m. skirti 45 mln. Eur Valdytojo veiklos pajamoms ir Valdytojo veiklos vykdymo sąnaudoms subalansuoti. Atkreipiame dėmesį, kad dėl susidariusios ekstremalios situacijos ir ženkliai krentančių „LTG Infra“ pajamų pirmieji valstybės paramos geležinkelių infrastruktūros išlaikymui išmokėjimai bus reikalingi jau š. m. balandžio mėnesį.

(2) Dėl papildomo valstybės finansavimo infrastruktūrai, reikalingai rentgeno kontrolės sistemai Kenos, Kybartų ir Stasylių geležinkelio stotyje įrengti

Atkreipiame dėmesį, kad Susisiekimo ministerijos 2022 m. sausio 31 d. raštu Nr. 2-467 „Dėl infrastruktūros, reikalingos rentgeno kontrolės sistemai Kenos, Kybartų ir Stasylių geležinkelio stotyje įrengti, finansavimo“ kreipėmės į Finansų ministeriją dėl finansavimo skyrimo AB „LTG Infra“ projektams „Rentgeno kontrolės sistemos traukiniams įrengimas Kenos geležinkelio stotyje“, „Rentgeno kontrolės sistemos traukiniams įrengimas Stasylių geležinkelio stotyje“ ir „Rentgeno kontrolės sistemos traukiniams įrengimas Kybartų geležinkelio stotyje“.

Vertinant minėtų projektų įgyvendinimo svarbą ir naudą Lietuvai ir tai, kad projektas „Rentgeno kontrolės sistemos traukiniams įrengimas Kenos geležinkelio stotyje“ jau pradėtas įgyvendinti, pakartotinai prašome skirti 1,52 mln. Eur pradėtam Kenos projektui įgyvendinti ir 3,9 mln. Eur infrastruktūros, reikalingos rentgeno kontrolės sistemai Kybartų ir Stasylių geležinkelio stotyje įrengti, statybai.

(3) Dėl ES fondų lėšomis iš dalies finansuojamų projektų nacionalinės dalies investicijų poreikio

AB „LTG Infra“ įgyvendina 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos projektus. Dėl reikšmingai sumažėjusių AB „LTG Infra“ pajamų kyla rizika dėl AB „LTG Infra“ šiuo metu įgyvendinamų 8 viešosios geležinkelių infrastruktūros statybos ir modernizavimo projektų (toliau – Projektai), kurių tinkamos finansuoti išlaidos sudaro 409,5 mln. Eur, iš jų – 245, 97 mln. Eur Europos Sąjungos fondų investicijos, užbaigimo. Atkreipiame dėmesį, kad visi šie projektai turi būti baigti įgyvendinti iki 2023 m. pabaigos.

Informuojame, kad AB „LTG Infra“ prognozuojamas Europos Sąjungos fondų investicijų 2022 m. poreikis Projektams įgyvendinti – 111,9 mln. Eur, o AB „LTG Infra“ planuota skirti finansavimo dalis – 71,73 mln. Eur.

Siekiant užtikrinti valstybinės svarbos projektų įgyvendinimą laiku, prašome skirti papildomą valstybės finansavimą, reikalingą 2022 m. AB „LTG Infra“ finansavimo daliai padengti, t. y. 71,73 mln. Eur.

Apibendrinami informuojame, kad skubus bendras papildomų asignavimų Susisiekimo ministerijai poreikis 2022 m. AB „Infra“ veiklos tęstinumui užtikrinti ir rašte nurodytiems ES lėšomis bendrai finansuojamiems infrastruktūros projektams įgyvendinti yra 122,15 mln. Eur. Papildomas dėl Rusijos Federacijos karo prieš Ukrainos Respubliką šių metų prognozuojamas poreikis 58 mln. eurų.

Suteikiant valstybės paramą AB „LTG Infra“ siekiama:

- išvengti staigių šuolių tarifų didėjimui kitiems verslo subjektams, ypač šiuo metu esant geopolitinei įtemptai situacijai;
- padengti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo susidarančius nuostolius, užtikrinant geležinkelių saugą, pralaidumą, svarbiausias investicijas ir priežiūrą;
- užtikrinti svarbiausių geležinkelių infrastruktūros investicijų, bendrai finansuojamų ES lėšomis, įgyvendinimą laiku.

PRIDEDAMA:

1. Susisiekimo ministerijos 2022 m. sausio 31 d. rašto Nr. 2-467 „Dėl infrastruktūros, reikalingos rentgeno kontrolės sistemai Kenos, Kybartų ir Stasylių geležinkelio stotyje įrengti, finansavimo“ kopija Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai, 4 lapai.

2. Prognozuojamas investicijų poreikis 2022 m. AB „LTG Infra“ įgyvendinamiems 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos projektams, 1 lapas.